

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 23.2.2023
COM(2023) 106 final

2023/0051 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o začasni trgovinski liberalizaciji, ki dopolnjuje trgovinske koncesije, ki se uporabljajo
za ukrajinske izdelke v okviru Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in
Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njenimi državami članicami na eni strani
ter Ukrajino na drugi strani**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Neizzvana in neupravičena vojaška agresija Rusije proti Ukrajini od 24. februarja 2022 je močno negativno vplivala na zmožnost Ukrajine, da trguje s preostalim svetom, ker je terjala veliko človeških življenj ter zaradi potrebe po osredotočanju na obrambo ozemlja, razseljenosti velikega deleža prebivalstva, uničenja proizvodnih zmogljivosti in nerazpoložljivosti znatnega deleža prevoznih sredstev zaradi omejitve dostopa do Črnega morja. V teh težkih razmerah je Evropski svet v svojih sklepih z dne 21. oktobra 2022 in 9. februarja 2023 poudaril, da bo še naprej zagotavljal močno politično in gospodarsko podporo Ukrajini. Poleg tega je Ukrajina prosila Unijo, naj čim bolj olajša pogoje, da bi ji pomagala ohraniti trgovinski položaj glede na preostali svet in še poglobiti trgovinske odnose z Unijo. Ukrepi v ta namen vključujejo olajšanje kopenske logistike s Sporazumom med Evropsko unijo in Ukrajino o cestnem prevozu blaga¹ ter solidarnostnimi pasovi med EU in Ukrajino ter povečanje stopnje liberalizacije trga z Uredbo (EU) 2022/870 Evropskega parlamenta in sveta z dne 30. maja 2022 o začasnih ukrepih za trgovinsko liberalizacijo, ki dopolnjujejo trgovinske koncesije, ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke v okviru Sporazuma o pridružitvi. Ta uredba je začela veljati 4. junija 2022 in bo veljala do 5. junija 2023. Ti ukrepi so ukrajinskim proizvajalcem zagotovili dodatno prožnost in gotovost.

Glede na nadaljevanje vojaške agresije Rusije proti Ukrajini, posledično potrebo po nadaljnji gospodarski podpori Ukrajini in ob upoštevanju, da je bil Ukrajini junija 2022 podeljen status kandidatke za članstvo v EU, Komisija predlaga uredbo Evropskega parlamenta in Sveta za podaljšanje teh ukrepov za trgovinsko liberalizacijo, ki bi se morali uporabljati za obdobje enega leta od datuma, ko sedanji ukrepi prenehajo veljati (tj. od 6. junija 2023):

- začasna opustitev vseh neporavnanih carinskih dajatev v skladu z naslovom IV Sporazuma o pridružitvi med EU in Ukrajino (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o pridružitvi)², ki vzpostavlja poglobljeno in celovito območje proste trgovine. To zadeva dve kategoriji izdelkov:
 - sadje in zelenjavo, za katera velja sistem vstopnih cen;
 - kmetijske proizvode in predelane kmetijske proizvode, za katere veljajo tarifne kvote;
- začasno nepobiranje protidampinških dajatev na uvoz s poreklom iz Ukrajine od datuma začetka veljavnosti te uredbe ter

¹ Glej Sklep Sveta (EU) 2022/1158 z dne 27. junija 2022 o podpisu, v imenu Unije, in začasni uporabi Sporazuma med Evropsko unijo in Ukrajino o cestnem prevozu blaga (UL L 179, 6.7.2022, str. 1) in Sklep Sveta (EU) 2022/2435 z dne 5. decembra 2022 o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Sporazuma med Evropsko unijo in Ukrajino o cestnem prevozu blaga (UL L 319, 13.12.2022, str. 5).

² Sporazum o pridružitvi med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani (UL L 161, 29.5.2014, str. 3) sta pogodbenici podpisali v dveh delih, in sicer marca in junija 2014. Nekateri deli Sporazuma o pridružitvi se začasno uporabljajo od 1. novembra 2014. Poglobljeno in celovito območje proste trgovine se začasno uporablja od 1. januarja 2016, v celoti pa velja od 1. septembra 2017, potem ko so ga ratificirale vse države članice EU.

- začasna opustitev uporabe skupnih pravil za uvoz (zaščitni ukrepi)³ v zvezi z uvozom s poreklom iz Ukrajine.

Uredba (EU) 2022/870 vključuje tudi začasno opustitev nepravilnih tarif za industrijske izdelke, za katere velja postopna opustitev dajatev do konca leta 2022, v skladu s Prilogo I-A k Sporazumu o pridružitvi. Ta predlog za podaljšanje teh ukrepov ne vključuje teh izdelkov, saj zanje v vsakem primeru od 1. januarja 2023 velja dajatev nič.

Ti začasni in izredni ukrepi bodo prispevali k nadaljnji podpori in spodbujanju obstoječih trgovinskih tokov iz Ukrajine v Unijo. To je v skladu z enim od glavnih ciljev Sporazuma o pridružitvi, tj. vzpostaviti pogoje za okrepljene gospodarske in trgovinske odnose, ki vodijo v postopno povezovanje Ukrajine z notranjim trgom EU.

Ukrepi za trgovinsko liberalizacijo, predvideni v tem predlogu uredbe, se sprejmejo ob upoštevanju zaveze iz člena 2 Sporazuma o pridružitvi, ki kot bistveni element Sporazuma določa spodbujanje spoštovanja načel suverenosti in ozemeljske celovitosti, nedotakljivosti meja in neodvisnosti. Podobno bi bili sami ukrepi za trgovinsko liberalizacijo pogojeni s spoštovanjem istih osnovnih načel iz člena 2, vključno s tistimi, ki določajo, da sta spoštovanje demokratičnih načel, človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter spoštovanje načela pravne države bistvena elementa navedenega sporazuma.

Poleg tega je cilj ukrepov za trgovinsko liberalizacijo iz tega predloga v skladu s členom 207(1) PDEU zagotoviti, da se skupna trgovinska politika Unije izvaja v okviru načel in ciljev zunanjega delovanja Unije iz člena 21 PEU.

V skladu s predlogom se bodo uporabljali zaščitni ukrepi, ki jih je mogoče sprejeti po hitrem postopku, na podlagi rednega spremljanja, da se omogoči morebitna ponovna uvedba carinskih dajatev.

• **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ti ukrepi za trgovinsko liberalizacijo bi bili skladni z izvajanjem Sporazuma o pridružitvi in zlasti z naslovom IV, ki se nanaša na vzpostavitev poglobljenega in celovitega območja proste trgovine ter določa, da pogodbenici postopoma vzpostavita območje proste trgovine v prehodnem obdobju največ desetih let od začetka veljavnosti navedenega sporazuma.

Poleg tega se je z Uredbo (EU) 2022/870 pokazala odločna zavezanost EU za gospodarsko podporo Ukrajini z mednarodno trgovino v času ruske vojaške agresije proti Ukrajini. Podaljšanje ukrepov za trgovinsko liberalizacijo je logično nadaljevanje te politike, saj se vojaška agresija in gospodarske težave Ukrajine nadaljujejo.

Nazadnje, Ukrajina je leta 2021 zahtevala začetek pregleda na podlagi člena 29(4) Sporazuma o pridružitvi, da bi razmislili o pospešitvi in razširitvi področja uporabe odprave carinskih dajatev med Ukrajino in Unijo. Pogajanja so trenutno ustavljena.

Kljub temu je bil na vrhu EU-Ukrajina, ki je potekal 3. februarja 2023, potrjen prednostni akcijski načrt za okrepljeno izvajanje poglobljenega in celovitega območja proste trgovine za obdobje 2023–2024. Načrt na primer vključuje zavezo Ukrajine, da bo v prvem četrtletju 2023 sprejela zakonodajo o higieni in kakovosti perutninskega mesa, ki bo

³ Uredba (EU) 2015/478 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2015 o skupnih pravilih za uvoz (UL L 83, 27.3.2015, str. 16).

omogočila uvedbo dogovorjenih sprememb izvoznega potrdila za nekatere proizvode iz perutninskega mesa iz EU v Ukrajino.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Evropska unija je ostro obsodila agresijo Rusije proti Ukrajini in za podporo Ukrajini v teh izrednih razmerah sprejela ukrepe brez primere, ki segajo od finančne pomoči, vključno z makrofinančno pomočjo za nujne ukrepe in obnovo, do dobave vojaške opreme in sprejetja obsežnih sankcij proti Rusiji in Belorusiji ter okrepitve sodelovanja v okviru Sporazuma o pridružitvi. Poleg tega je bil Ukrajini junija 2022 podeljen status kandidatke za članstvo v EU. Predlagana uredba bi bila zato v skladu z obveznostjo Unije iz člena 21(3) PEU, da zagotovi usklajenost med različnimi področji svojega zunanjega delovanja, in s členom 207(1) PDEU, ki določa, da se skupna trgovinska politika izvaja v okviru načel in ciljev zunanjega delovanja Unije, prav tako bi izhajala iz te obveznosti.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga za predlog je člen 207(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Skupna trgovinska politika je v skladu s členom 3(1), točka (e), PDEU opredeljena kot izključna pristojnost Unije. Načelo subsidiarnosti se zato ne uporablja.

- **Sorazmernost**

Ta predlog je potreben za izvajanje skupne trgovinske politike in doseganje cilja gospodarske podpore Ukrajini v sedanjih težavah, tudi na področju trgovine z Unijo.

- **Izbira instrumenta**

Ta predlog je v skladu s členom 207(2) PDEU, ki predvideva ukrepe skupne trgovinske politike.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno.

- **Posvetovanja z deležniki**

Ni relevantno.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Ni relevantno.

- **Ocena učinka**

Da bi se zagotovilo nadaljevanje ukrepov za trgovinsko liberalizacijo za Ukrajino po izteku veljavnosti Uredbe (EU) 2022/870 dne 5. junija 2023, je pomembno, da ta uredba začne veljati 6. junija 2023. Glede na to potrebo in posledično nujnost tega predloga ocena učinka ni bila opravljena. Vendar so bile določbe o trgovini in z njo povezanih zadevah Sporazuma o pridružitvi predmet ocene učinka na trajnostni razvoj, ki jo je leta 2007 naročil GD za

trgovino in ki je bila vključena v postopek pogajanja o poglobljenem in celovitem območju proste trgovine. Navedena študija je potrdila, da bi izvajanje določb o trgovini in z njo povezanih zadevah imelo pozitiven gospodarski učinek tako za EU kot za Ukrajino.

Poleg tega se uvozni tokovi na podlagi Uredbe (EU) 2022/870 redno spremljajo in se o njih redno poroča. Na podlagi rezultatov tega spremljanja se predlaga, da se poveča operativnost zaščitnih določb, če bi uvoz negativno vplival na trg EU.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Ukrep ne povečuje upravnega bremena podjetij.

- **Temeljne pravice**

Ti ukrepi spoštujejo ista temeljna načela, kot so določena v Sporazumu o pridružitvi med EU in Ukrajino. Natančneje, člen 2 Sporazuma o pridružitvi z Ukrajino določa, da so spoštovanje demokratičnih načel, človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter spoštovanje načela pravne države bistveni elementi navedenega sporazuma.

Ukrepi za trgovinsko liberalizacijo bi bili tudi v skladu z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Na podlagi ocene bi glede na raven obsega uvoza izdelkov, zajetih s predlagano uredbo, ki presega letno brezcarinsko kvoto iz Ukrajine v letu 2021, izguba carinskih prihodkov Evropske unije znašala 33,4 milijona EUR letno. Poleg tega je po prenehanju veljavnosti protidampinskih ukrepov za uvoz nekaterih vroče valjanih ploščatih izdelkov iz železa, nelegiranega ali drugega legiranega jekla s poreklom iz Ukrajine [ob objavi vključi opombo] kot edini ukrep trgovinske zaščite v zvezi z Ukrajino ostala protidampinska dajatev na uvoz nekaterih brezšivnih cevi iz železa ali jekla, ki pa se v skladu s členom 1(2) Uredbe (EU) 2022/870 ne pobira. Ta dajatev bo prenehala veljati 3. oktobra 2023, če Komisija ne bo prejela zahteve z zadostnimi dokazi, da bi iztek veljavnosti ukrepov verjetno povzročil nadaljevanje ali ponovni pojav dampinga in škode. Če bodo ukrepi za nekatere brezšivne cevi iz železa ali jekla podaljšani po tem datumu, bi bila ocenjena največja izguba protidampinskih dajatev na podlagi ravni uvoza iz Ukrajine v letih 2020 in 2021 manjša od 15 milijonov EUR letno. Skupni ocenjeni znesek je torej 48,4 milijona EUR⁴, tako da bo vpliv na lastna sredstva EU zelo omejen.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Izvedbeni načrti ter ureditve spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Spletno poročanje o razvoju dvostranske trgovine med EU in Ukrajino je na voljo na namenskih spletiščih Evropske komisije. Redno spremljanje učinka te uredbe ob upoštevanju informacij o izvozu, uvozu, cenah na trgu Unije in proizvodnji izdelkov v Uniji, za katere veljajo ukrepi za trgovinsko liberalizacijo, se izvaja vsaka dva meseca.

⁴ Ocenjeni znesek, ki presega tarifne kvote, znaša 44,5 milijona EUR, za protidampinske dajatve pa 20 milijonov EUR. Izguba prihodka iz tradicionalnih lastnih sredstev, ki izhaja iz te uredbe, se tako ocenjuje na 64,5 milijona EUR (bruto znesek, vključno s stroški pobiranja) x 0,75 = 48,4 milijona EUR za zadevno obdobje.

- **Obrazložitveni dokumenti (za direktive)**

Ni relevantno.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Glede na izredne razmere v Ukrajini je cilj ukrepa povečati trgovinske tokove v zvezi s celotnim uvozom iz Ukrajine, tako da se opustijo vse nepravilne tarife in uvozne dajatve, ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke. Ukrepi za trgovinsko liberalizacijo bi se odobrili v obliki popolne opustitve uvoznih dajatev na vse izdelke.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o začasni trgovinski liberalizaciji, ki dopolnjuje trgovinske koncesije, ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke v okviru Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom¹,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sporazum o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani² (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o pridružitvi) zagotavlja podlago za odnose med Unijo in Ukrajino. V skladu s Sklepom Sveta 2014/668/EU³ se naslov IV Sporazuma o pridružitvi, ki se nanaša na trgovino in z njo povezane zadeve, začasno uporablja od 1. januarja 2016⁴, veljati pa je začel 1. septembra 2017, potem ko so ga ratificirale vse države članice.
- (2) Pridružitveni sporazum izraža željo pogodbenic Sporazuma o pridružitvi (v nadaljnjem besedilu: pogodbenici), da okrepi in razširi odnose na ambiciozen in inovativen način, da olajšata in dosežeta postopno gospodarsko povezovanje, in sicer v skladu s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz članstva pogodbenic v Svetovni trgovinski organizaciji.
- (3) Člen 25 Sporazuma o pridružitvi določa postopno vzpostavitev območja proste trgovine med pogodbenicama v skladu s členom XXIV Splošnega sporazuma o

¹ Stališče Evropskega parlamenta z dne (...) (še ni objavljeno v Uradnem listu) in sklep Sveta z dne (...).

² UL L 161, 29.5.2014, str. 3.

³ Sklep Sveta 2014/668/EU z dne 23. junija 2014 o podpisu Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani, v imenu Evropske unije in o njegovi začasni uporabi, kar zadeva naslov III (razen določb v zvezi z obravnavo državljanov tretjih držav, ki so zakonito zaposleni kot delavci na ozemlju druge pogodbenice) ter naslove IV, V, VI in VII Sporazuma ter z njim povezanih prilog in protokolov (UL L 278, 20.9.2014, str. 1).

⁴ Sklep Sveta 2014/668/EU z dne 23. junija 2014 o podpisu Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani, v imenu Evropske unije in o njegovi začasni uporabi, kar zadeva naslov III (razen določb v zvezi z obravnavo državljanov tretjih držav, ki so zakonito zaposleni kot delavci na ozemlju druge pogodbenice) ter naslove IV, V, VI in VII Sporazuma ter z njim povezanih prilog in protokolov (UL L 278, 20.9.2014, str. 1).

carinah in trgovini iz leta 1994 (GATT 1994). V ta namen člen 29 Sporazuma o pridružitvi določa postopno odpravo carin v skladu s pogoji iz Sporazuma o pridružitvi in možnost, da se taka odprava pospeši in razširi njeno področje uporabe. Člen 48 Sporazuma o pridružitvi določa, da je treba pred uporabo protidampinskih ukrepov med pogodbenicama upoštevati javni interes.

- (4) Neizzvana in neupravičena vojna agresija Rusije proti Ukrajini od 24. februarja 2022 je močno negativno vplivala na zmožnost Ukrajine, da trguje s preostalim svetom, tako zaradi uničenja proizvodnih zmogljivosti kot zaradi nerazpoložljivosti znatnega deleža prevoznih sredstev, na primer zaradi omejitve in negotovosti dostopa do Črnega morja. V takih izrednih okoliščinah in za ublažitev negativnega gospodarskega učinka vojne agresije Rusije proti Ukrajini je treba pospešiti razvoj tesnejših gospodarskih odnosov med Unijo in Ukrajino, da se zagotovi neprekinjena podpora ukrajinskim organom in prebivalstvu. Zato je nujno in primerno še naprej spodbujati trgovinske tokove in odobravati koncesije v obliki ukrepov za trgovinsko liberalizacijo za vse izdelke v skladu s pospešitvijo odprave carinskih dajatev na trgovino med Unijo in Ukrajino.
- (5) V skladu s členom 21(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) Unija zagotavlja usklajenost med različnimi področji svojega zunanjega delovanja. Na podlagi člena 207(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) se skupna trgovinska politika izvaja v okviru načel in ciljev zunanjega delovanja Unije.
- (6) Uredba (EU) 2022/870 Evropskega parlamenta in Sveta⁵ preneha veljati 5. junija 2023.
- (7) Ukrepi za trgovinsko liberalizacijo, ki jih določa ta uredba, bi morali imeti naslednjo obliko: (i) opustitev uporabe sistema vstopnih cen za sadje in zelenjavo; (ii) opustitev tarifnih kvot in uvoznih dajatev; (iii) z odstopanjem od člena 14(1), prvi pododstavek, Uredbe (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta⁶ se protidampinske dajatve na uvoz s poreklom iz Ukrajine, izveden med uporabo te uredbe, ne bi smele nikoli pobirati, niti po izteku veljavnosti te uredbe, ter (iv) začasna opustitev uporabe Uredbe (EU) 2015/478 Evropskega parlamenta in Sveta⁷. S temi ukrepi bo Unija dejansko začasno zagotavljala ustrezno gospodarsko in finančno podporo v korist Ukrajine in gospodarskih subjektov, ki so prizadeti.
- (8) Da bi se preprečile goljufije, bi morali biti preferencialni režimi, določeni s to uredbo, odvisni od tega, ali Ukrajina upošteva vse ustrezne pogoje za prejemanje ugodnosti na podlagi Sporazuma o pridružitvi, vključno s pravili o poreklu zadevnih izdelkov in z njimi povezanimi postopki, in ali je vključena v tesno upravno sodelovanje z Unijo, kot je določeno v Sporazumu o pridružitvi.
- (9) Ukrajina bi se morala vzdržati uvajanja novih dajatev ali taks z enakovrednim učinkom in novih količinskih omejitev ali ukrepov z enakovrednim učinkom ter zviševanja obstoječih ravni dajatev ali taks ali uvajanja drugih omejitev na trgovino z

⁵ Uredba (EU) 2022/870 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2022 o začasnih ukrepih za trgovinsko liberalizacijo, ki dopolnjujejo trgovinske koncesije, ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke v okviru Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani (UL L 152, 3.6.2022, str. 103).

⁶ Uredba (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o zaščiti proti dampinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske unije (UL L 176, 30.6.2016, str. 21).

⁷ Uredba (EU) 2015/478 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2015 o skupnih pravilih za uvoz (UL L 83, 27.3.2015, str. 16).

Unijo, razen če to jasno upravičuje vojaška agresija Rusije. V primeru, da Ukrajina ne izpolnjuje katerega koli od teh pogojev, bi morala biti Komisija pooblaščen, da začasno opusti vse ali nekatere preferencialne režime, določene s to uredbo.

- (10) Člen 2 Sporazuma o pridružitvi med drugim določa, da so spoštovanje demokratičnih načel, človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spodbujanje spoštovanja načel suverenosti in ozemeljske celovitosti, nedotakljivosti meja in neodvisnosti ter preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje, pripadajočih materialov in s tem povezanih nosilcev bistveni elementi Sporazuma o pridružitvi. Poleg tega člen 3 Sporazuma o pridružitvi določa, da so vladavina prava, dobro upravljanje, boj proti korupciji, boj proti različnim oblikam mednarodnega organiziranega kriminala in terorizma, spodbujanje trajnostnega razvoja in učinkovito večstransko sodelovanje poglobitvenega pomena za okrepitev odnosa med pogodbenicama. Primerno je uvesti možnost začasne opustitve preferencialnih režimov, določenih s to uredbo, če Ukrajina ne bo upoštevala splošnih načel Sporazuma o pridružitvi, kakor je določeno v drugih sporazumih o pridružitvi, ki jih je sklenila Unija.
- (11) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za začasno opustitev preferencialnih režimov iz člena 1(1), točki (a) in (b), če pogoji za upravičenost do preferencialnih režimov niso več izpolnjeni. Na Komisijo bi bilo treba prenesti tudi pooblastila za uvedbo zaščitnih ukrepov v primerih, ko uvoz na podlagi te uredbe negativno vpliva na trge podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁸.
- (12) Ob upoštevanju trimesečne ocene Komisije na podlagi rednega spremljanja učinka te uredbe ter bodisi na podlagi ustrezno utemeljene zahteve države članice bodisi na lastno pobudo Komisije je treba omogočiti možnost ponovne uvedbe carinskih dajatev, ki se sicer uporabljajo na podlagi Sporazuma o pridružitvi, na uvoz katerih koli izdelkov, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, ki negativno vpliva na trg podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji.
- (13) Letno poročilo Komisije o izvajanju poglobljenega in celovitega območja proste trgovine, ki je sestavni del Sporazuma o pridružitvi, bi moralo vsebovati podrobno oceno izvajanja ukrepov za trgovinsko liberalizacijo, določenih s to uredbo.
- (14) Glede na nujnost zadeve v zvezi z razmerami, ki jih je povzročila vojaška agresija Rusije proti Ukrajini, se je primerno sklicevati na izjemo od roka osmih tednov, določeno v členu 4 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen PEU, PDEU in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.
- (15) Glede na težke gospodarske razmere v Ukrajini in iztek veljavnosti Uredbe (EU) 2022/870 Evropskega parlamenta in Sveta 5. junija 2023 bi morala ta uredba začeti veljati 6. junija 2023 –

⁸ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Ukrepi za trgovinsko liberalizacijo

1. Uvedejo se naslednji preferencialni režimi:
 - (a) uporaba sistema vstopnih cen se opusti za tiste izdelke, za katere se uporablja, kot je določeno v Prilogi I-A k Sporazumu o pridružitvi. Za uvoz navedenih izdelkov se ne uporabljajo nobene carinske dajatve;
 - (b) vse tarifne kvote, določene v skladu s Prilogo I-A k Sporazumu o pridružitvi, se opustijo, izdelki, ki jih zajemajo navedene kvote, pa se sprejmejo za uvoz iz Ukrajine v Unijo brez carinskih dajatev.
2. Z odstopanjem od člena 14(1), prvi pododstavek, Uredbe (EU) 2016/1036 se protidampinške dajatve na uvoz s poreklom iz Ukrajine, izveden med uporabo te uredbe, nikoli ne pobirajo, niti po izteku veljavnosti te uredbe.
3. Uporaba Uredbe (EU) 2015/478 se začasno opusti za uvoz s poreklom iz Ukrajine.

Člen 2

Pogoji za upravičenost do preferencialnih režimov

Za preferencialne režime iz člena 1(1), točki (a) in (b), veljajo naslednji pogoji:

- (a) skladnost s pravili o poreklu izdelkov in z njimi povezanimi postopki, kot je določeno v Sporazumu o pridružitvi;
- (b) Ukrajina se vzdrži uvajanja novih dajatev ali taks z enakim učinkom in novih količinskih omejitev ali ukrepov z enakim učinkom za uvoz s poreklom iz Unije, zviševanja obstoječih ravni dajatev ali taks ali uvajanja drugih omejitev trgovine z Unijo, vključno z diskriminatornimi internimi upravnimi ukrepi, razen če to jasno upravičujejo vojne razmere, ter
- (c) Ukrajina spoštuje demokratična načela, človekove pravice in temeljne svoboščine ter spoštuje načela pravne države, prav tako si nenehno in vztrajno prizadeva za boj proti korupciji in nezakonitim dejavnostim, kot določajo členi 2, 3 in 22 Sporazuma o pridružitvi.

Člen 3

Začasna opustitev

1. Kadar Komisija ugotovi, da obstajajo zadostni dokazi, da Ukrajina ne izpolnjuje pogojev iz člena 2, lahko z izvedbenim aktom v celoti ali deloma opusti preferencialne režime iz člena 1(1), točki (a) in (b). Tak izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 5(3).
2. Kadar država članica zahteva, da Komisija opusti katerega od preferencialnih režimov, ker Ukrajina ne izpolnjuje pogojev iz člena 2, točka (b), Komisija v štirih mesecih po prejemu take zahteve pripravi obrazloženo mnenje, v katerem pojasni, ali je trditev o neizpolnjevanju pogojev s strani Ukrajine utemeljena. Če Komisija ugotovi, da je zahteva utemeljena, začne postopek iz odstavka 1 tega člena.

Člen 4

Zaščitni ukrep po hitrem postopku

1. Kadar se izdelek s poreklom iz Ukrajine uvaža pod pogoji, ki negativno vplivajo na trg podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji, lahko Komisija s sprejetjem izvedbenega akta kadar koli ponovno uvede carinske dajatve na uvoz tega izdelka, ki se sicer uporabljajo na podlagi Sporazuma o pridružitvi. Tak izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 5(3).
2. Komisija redno spremlja učinek te uredbe, pri čemer upošteva informacije o izvozu in uvozu izdelkov, za katere veljajo ukrepi za trgovinsko liberalizacijo iz člena 1(1), točka (b), ter njihovih cenah na trgu Unije in njihovi proizvodnji v Uniji.

Komisija od začetka veljavnosti te uredbe države članice vsaka dva meseca obvesti o rezultatih rednega spremljanja.
3. Komisija začne izvajati oceno razmer na trgu Unije za podobne ali neposredno konkurenčne izdelke zaradi ponovne uvedbe carinskih dajatev.

Ta ocena se zaključi najpozneje v treh mesecih:

 - (a) na podlagi ustrezno utemeljene zahteve države članice, v katero so vključeni zadostni dokazi *prima facie* o negativnem vplivu uvoza na trg iz odstavka 1, ki so državi članici pod razumnimi pogoji dostopni v skladu z odstavkom 5, ali
 - (b) na lastno pobudo, potem ko se Komisija prepriča, da obstajajo zadostni dokazi *prima facie* o negativnem vplivu uvoza na trg iz odstavka 1.
4. Kadar Komisija na podlagi ocene meni, da je bil vpliv na trg podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji negativen, in namerava ponovno uvedbi carinske dajatve, v *Uradnem listu Evropske unije* objavi obvestilo o ponovni uvedbi carinskih dajatev, ki se sicer uporabljajo v skladu z odstavkom 1. Obvestilo vsebuje povzetek glavnih rezultatov ocene po hitrem postopku in določa rok, v katerem lahko zainteresirane strani pisno sporočijo svoja stališča. Ta rok ni daljši od desetih dni od datuma objave obvestila.
5. Komisija pri oceni, ali je treba uporabiti ukrepe v skladu z odstavkom 1, upošteva vse pomembne dogodke na trgu, vključno z vplivom zadevnega uvoza na razmere na trgu podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji. Ta ocena vključuje dejavnike, kot so:
 - (a) stopnja in obseg povečanja uvoza zadevnega izdelka iz Ukrajine v absolutnem in relativnem smislu,
 - (b) vpliv zadevnega uvoza na proizvodnjo in cene v EU, pri čemer se upošteva razvoj uvoza iz drugih virov.

Ta seznam ni izčrpen, tako da se lahko upoštevajo še drugi pomembni dejavniki.
6. Carinske dajatve, ki se sicer uporabljajo na podlagi Sporazuma o pridružitvi, se lahko ponovno uvedejo za toliko časa, kolikor je to potrebno za odpravo negativnih vplivov na trg podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji.
7. Kadar izjemne okoliščine zahtevajo takojšnje ukrepanje, lahko Komisija brez uporabe postopka iz odstavka 4, potem ko je obvestila Odbor za zaščitne ukrepe, ustanovljen s členom 3(1) Uredbe (EU) 2015/478, sprejme kakršen koli preventivni ukrep, ki je potreben.

Člen 5

Postopek v odboru

1. Komisiji v zvezi s členom 3(1) te uredbe pomaga Odbor za carinski zakonik, ustanovljen s členom 285(1) Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁹. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Komisiji v zvezi s členom 4(1) te uredbe pomaga Odbor za zaščitne ukrepe, ustanovljen s členom 3(1) Uredbe (EU) 2015/478 Evropskega parlamenta in Sveta. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 6

Ocena izvajanja ukrepov za trgovinsko liberalizacijo

Letno poročilo Komisije o izvajanju poglobljenega in celovitega območja proste trgovine vsebuje podrobno oceno izvajanja ukrepov za trgovinsko liberalizacijo iz te uredbe, če je to ustrezno, pa tudi oceno družbenega učinka teh ukrepov v Ukrajini in v Uniji. Informacije o uvozu izdelkov iz člena 1(1), točka (b), se objavljajo mesečno na spletišču Komisije.

Člen 7

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati 6. junija 2023.

Ta uredba se uporablja do 5. junija 2024.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik

⁹ Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1).

**OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA S
PRORAČUNSKIMI POSLEDICAMI, OMEJENIMI IZKLJUČNO NA STRAN
PRIHODKOV**

1. NASLOV PREDLOGA:

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o začasni trgovinski liberalizaciji, ki dopolnjuje trgovinske koncesije, ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke v okviru Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani.

2. PRORAČUNSKE VRSTICE:

Poglavje 12, člen 120

Znesek za leto 2023, določen v proračunu: **21 590 300 000 EUR**

3. FINANČNE POSLEDICE

☐ Predlog nima finančnih posledic.

☒ Predlog nima finančnih posledic za odhodke, ima pa finančne posledice za prihodke – učinek je naslednji:

Proračunska vrstica	Prihodki	Obdobje: del leta 2023–del leta 2024* v mio. EUR (na eno decimalno mesto natančno)
Člen 120, poglavje 12 ¹⁰	<i>Posledice za lastna sredstva</i>	48,4
Skupaj		

* enoletno obdobje od začetka veljavnosti uredbe

Izračuni temeljijo na obsegu uvoza izdelkov za leto 2021, zajetem v predlagani uredbi, ki presega letno brezcarinsko kvoto (tj. 40 tarifnih kvot), in oceni protidampinških dajatev.

Glede na zgoraj navedene izračune se izguba prihodka iz tradicionalnih lastnih sredstev, ki izhaja iz tega sklepa, ocenjuje na 64,5 milijona EUR (bruto znesek, vključno s stroški pobiranja) x 0,75 = 48,4 milijona EUR za zadevno obdobje.

¹⁰ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (kmetijske dajatve, prelevmani na sladkor, carine) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 25 % stroškov pobiranja.

4. UKREPI PROTI GOLJUFIJAM

Da bi se preprečile goljufije, bi se morala upravičenost do trgovinskih ukrepov, vzpostavljenih s predlagano uredbo, pogojevati s tem, da Ukrajina izpolni vse relevantne pogoje za pridobitev ugodnosti v okviru Sporazuma o pridružitvi, vključno s pravili o poreklu zadevnih izdelkov in z njimi povezanimi postopki, in je vključena v tesno upravno sodelovanje z Unijo, kot je določeno v Sporazumu o pridružitvi.